

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

INFÖRANDE AV RÖKFRI ARBETSTID I STOCKHOLMS STADS VERKSAMHETER

Remiss från Kommunstyrelsen Dnr 219-1255/2009

Förslag till beslut

- 1 Inte avstyrka införande av rökfri arbetstid i stadens verksamheter.
- 2 Tillstyrka förslag till gemensamma utgångspunkter för rökfri arbetstid.

Gunnar Söderholm

Håkan Andersson

Bakgrund

I budget 2009 gavs staden i uppdrag att utöka ”arbetet för att skapa en rökfri arbetstid i alla stadens verksamheter till gagn för såväl de anställdas hälsa som brukarna”.

Stadsledningskontoret har arbetat fram ett förslag till införande av rökfri arbetstid i stadens verksamheter, bilaga 1. Förslaget har remitterats till miljö och hälsoskyddsnämnden för yttrande senast 7 november 2009.

Stadsledningskontoret utgår i förslaget från att de som är beroende av tjänster finansierade av staden har rätt till en rökfri miljö. En rökfri arbetstid blir också ett betydelsefullt bidrag i stadens folkhälsoarbete generellt.

77 kommuner och några stadsdelsnämnder i Stockholm har infört rökfri arbetstid och erfarenheterna hittills har, enligt stadsledningskontoret, varit goda. Erfarenheterna visar att beslut om rökfri arbetstid måste förankras väl och införandet bör ske i samverkan med de fackliga organisationerna. Stöd till rökare som vill sluta röka bör erbjudas.

Förslaget innebär att rökfri arbetstid införs senast från 1 maj 2010. Varje nämnd gör en genomförandeplan och beslutar om tidpunkt för införande av rökfri arbetstid. Varje nämnd beslutar också om vilka stödsatser som ska erbjudas medarbetare som vill sluta röka och på vilket sätt information och samverkan ska gå till.

Gemensamma utgångspunkter för stadsledningskontorets förslag är att rökning inte är tillåten under arbetstid vilket innebär all tid förutom lunchrasten. Rökfri arbetstid gäller alla medarbetare och chefer. Rökfri arbetstid ska hanteras som övriga ordningsföreskrifter på arbetsplatsen och nämnderna rekommenderas att arbeta med stöd och hjälp snarare än med kontroll. Rökfri arbetstid ska ses som en kvalitetsfråga och en arbetsmiljöfråga som ska hanteras inom samverkanssystemet. Staden kommer att ta fram en broschyr och erbjuda visst stöd i nämndernas arbete. Varje nämnd beslutar själv vilka lokala utgångspunkter som ska komplettera de stadsgemensamma.

Förvaltningens synpunkter

Miljöförvaltningen har bara några enstaka rökare. Förvaltningen har sin arbetsplats i tekniska nämndhuset där rökförbud idag råder. Inga rökrum finns. Det innebär att personalen idag får gå ut och röka på sina raster. Flertalet anställda är inspektörer och en stor del av arbetsdagen tillbringas utanför tekniska nämndhuset, på besök ute i olika verksamheter, eller på resa till eller från ett besök. Stadsledningskontorets förslag innebär för miljöförvaltningens personal att det inte längre är tillåtet att gå ut och röka på raster, på inspektionsbesök eller resor till och från besök.

En rökfri arbetstid ligger väl i linje med förvaltningens arbete såväl för en bra miljö för de som bor och vistas i staden som för en hälsosam arbetsplats för medarbetarna. Förbudet kan med fog ifrågasättas från principiella utgångspunkter. Hur långt sträcker sig anställningsavtalets möjligheter att reglera den enskilde arbetstagarens beteende även utanför arbetsplatsen låt vara att det är under arbetstid. En anställd som cyklar till en förrättning kommer med förslaget att vara förhindrad att röka om cykelfärden företas under arbetstid utan samband med lunch. Det hade kanske varit naturligare att med en allmän bestämmelse om att arbetstagare i Stockholms stad över huvudtaget skall iaktta hänsyn och uppträda så att han eller hon inte orsakar störningar eller besvär för de personer som de skall betjäna. Om syftet med förbudet enbart är att motiverat av omsorg om den enskilde anställdes hälsa inger det betänkligheter. Det finns en rad beteenden som är olämpliga med hänsyn till den enskildes välbefinnande, men som ändå anses tillåtna. Att reglera bara ett sådant beteende kan tyckas aningen ofreflekterat när det gäller grundläggande värderingar om människors frihet. Trots dessa invändningar ser emellertid förvaltningen ingen anledning att föreslå nämnden att motsätta sig stadsledningskontorets förslag.

Förvaltningen tillstyrker därför förslaget till gemensamma utgångspunkter för genomförandet. Det är viktigt att förberedelse- och förankringsarbete sker på varje nämnd

och att varje nämnd har möjlighet att arbeta utifrån lokala utgångspunkter. Stöd kommer att ges till personal som vill sluta röka.

Bilagor

Bilaga 1 Införande av rökfri arbetstid i Stockholms stads verksamheter.

|